

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی بازنمایی موضوع معاد در نقاشی قاجاری ایران و بیزانس روسیه

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 12، شماره 24 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

نجیبه رحمانی - دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشگاه مازندران

فتانه محمودی - استادیار دانشکده هنر و معماری دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

بازنمایی واقعی معاد از موضوعات مورد توجه هنر مسیحیت دوره های بیزانس، گوتیک، رمانسک و رنسانس بود که به وفور در معماری، حجاری، نقاشی دیواری و نقاشی روی بومکشورهای مختلف مسیحی دیده می شود؛ توجهی که تنها معادل آن در مقیاس بسیار محدودتر در هنر دوره قاجار ایران رخ می دهد؛ با وجود اینکه متون اسلامی سرشار از مطالبی در باب معاد است و سوره هایی چند، مختص معاد در قرآن وجود دارد، اما به واسطه تحریم شمای لنگاریاز ترسیم این واقعه در هنر ایران تا دوره قاجار خبری نیست؛ در این دوره دو اثر مستقل در قالب نقاشی قهوه خانه ای از محمد مدبر به واقعه معاد پرداخته است و در کنار آن نمونه هایانگشت شماری در حوزه نقاشی دیواری و نقاشی پشت شیشه نیز کار شده است. در میان انبوه بازنمایی های هنر مسیحی، بازنمایی های معاد در هنر بیزانس روسیه دارا شباهت های ساختاری فراوانی با همتایان ایرانی خود هستند. این آثار که معرف روح ملیکشورشان و فارغ از تاثیرات آکادمیک می باشند، نمایشی از باورهای ملی، بومی، هنری و دینیهر دو کشور در ارتباط با یک واقعه دینی مشترک اند. هنرمندان مکتب ندیده قاجار همانند راهبان روسی، تصاویر معاد را به شکل خودجوش ترسیم نموده اند. در این مقاله با روش توصیفیو تحلیلی به بررسی تطبیقی تصویر معاد در نقاشی ایران قاجاری و هنر بیزانس روسیه پرداخته شده است. ماحصل این پژوهش نشان می دهد که موضوع مشترک معاد در دو تفکر اسلامی و مسیحی، با وجود تفاوت مضامین دینی، از لحاظ هنری و ساختاری دارای شباهت های بسیار است و به خوبی نمایانگر نگاه آرمانی و معنوی هنرمندان مکتب ندیده دو کشور است که با دانشهنری خودانگیخته، اندیشه دینی خویش را به نمایش گذاشته اند.

کلمات کلیدی:

بازنمایی واقعه معاد، هنر عامیانه قاجار، هنر بیزانس روسیه، شمایل نگاری، نقاشی قهوه خانه ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1004792>

